

Maa- ja metsätalousministeriö
Viite: Lausuntopyyntöne 1598/01.01/2018

Lapin liitto

Lapin liiton lausunto: Hallituksen esitysluonnoksesta kalastuslain muuttamiseksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kalastuslain muuttamiseksi. Vuoden 2016 alusta voimaan tulleeseen kalastuslakiin esitetään tehtäväksi sen soveltamiskäytännössä saatujen kokemusten perusteella tarkoituksenmukaisiksi arvioidut korjaukset ja muutokset. Lapin liitto pitää myönteisenä, että kalastuslakia ”päivitetään” ja lausuu kantanaan seuraavaa;

Menettämisseuraamus 119 §

- Lapin liitto on jo vuosien ajan lausunnoissaan MMM:lle tuonut esille, että uhanalaisten ja vaarantuneiden vaelluskalakantojen suojelua tulisi tehostaa ja luvatonta kalastamista kitkeä määrittelemällä asetuksella kaloille ohjeelliset arvot. Näin on tehty esimerkiksi rauhoitettujen eläinten ja kasvien osalta Ympäristöministeriön asetuksella jo vuonna 2002. Huomattakoon, että liitto ei ole ollut yksin asiaa edistämässä. Esimerkiksi *Kansalliseen lohi- ja meritaimenstrategiaan 2020* on vastaava tavoite kirjattu vuonna 2014. Strategiassa todetaan, että ”Laittomasti saaliiksi otetulle lohelle ja meritaimenelle määritetään sanktioarvo. Sanktioarvoa koskevat lakimuutokset valmistellaan yhdessä oikeusministeriön kanssa ja tavoitteena on saada muutokset voimaan vuonna 2015”. (Valtioneuvoston periaatepäätös 16.10.2014)

Hallituksen esityksessä kalastusta koskevien säännösten rikkomiseen liittyvää seuraamusjärjestelmää on lopultakin tarkoitus kehittää. Kalastuslakiin esitetään lisättävän uudenalinen menettämisseuraamus pykälä (§ 119). Esityksen tavoitteena on, että laissa säädettyjen uhanalaisten ja taantuneiden kalalajien osalta (lohi, järvilohi, ankerias, nahkiainen, taimen, harjus, nieriä, vaellussiika) tulisi tiettyjen kalastusrikkomusten ja rikosten yhteydessä tuomita menetettäväksi valtiolle se arvo, joka kalalla on lajinsa edustajana ja joka MMM:n asetuksella tullaan tarkemmin säätämään. Lapin liitto suhtautuu myönteisesti §:n 119 lisäämisen (Menettämisseuraamus) kalastuslakiin ja kiirehtii ministeriön toimia asetuksen antamisen suhteen. Pidämme tärkeänä että

seuraamusjärjestelmä kehitetään siten, että sillä tulee olemaan myönteisiä vaikutuksia laittoman kalastuksen vähentämiseksi ja uhanalaisten kalakantojen suojelemiseksi.

Oikeus Ylä-Lapin kalastuslupaan 10 §

- Kalastuslain muutoksen myötä helpotettaisiin Utsjoen, Inarin ja Enontekiön kunnassa asuvien henkilöiden kalastuslupien saamista valtion vesialueille lohen sekä taimenen nousualueiden osalta. Esityksen mukaan näillä henkilöillä olisi jatkossa mahdollisuus lunastaa omakustannushintaan viehekalastuksen kausilupa Metsähallitukselta. Lapin liitto kannattaa kalastuslain 10 §:ssä esitettyjä muutoksia ja korostaa esityksen turvaavan paikkakuntalaisten mahdollisuutta harjoittaa perinteistä elämänmuotoaan. Lisäksi muutos parantaisi saamelaiskulttuuriin kuuluvan kalastuksen harjoittamisedellytyksiä. Esityksessä on myös täysin aiheellisesti huomioitu Metsähallituksen mahdollisuus asettaa lupiin tarvittavia ehtoja, jotta vaelluskalakantojen elinvoimaisuus pystytään turvaamaan.

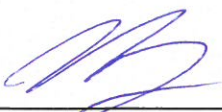
Hallituksen esitysluonnoksesta koskien §:ää 10 ei ole löydettävissä tarkkaa euromäärää valtiolle kuuluvien lohen ja taimenen nousualueille myytävien kausilupien suhteen. Esityksessä puhutaan ”omakustannusarvoa” vastaavasta maksusta. Lapin liitto olettaa ja tuo myös omana kantanaan esille, että lunastushinnan tulisi olla kohtuullinen sekä mielellään alle 18-vuotiaille maksuton. Lisäksi pidämme tärkeänä että Metsähallitus voisi jatkossa myydä vuorokausilupia kaikille halukkaille huomioiden tietenkin, että kalastuspaine nousualueilla on ekologisesti kestävällä tasolla.

Kalojen ja rapujen istuttaminen 74 §

- Kalastuslakiin §:n 74 ehdotetaan tehtävän muutoksia kala- ja rapuistutusten ilmoitusvelvollisuuteen koskeviin säännöksiin. Esitetyillä muutoksilla pyritään ehkäisemään kalatautien leviämistä sekä tehostamaan istutusten jäljittämistä kalatautien ilmenemisen yhteydessä. Lapin liitto pitää erittäin kannatettavana esitystä, jossa vastuutahot selkeytetään ja ilmoitusten jäljittämisen mahdollisuuksia parannetaan. Lisäksi muutos on tarpeellinen ja kannatettava, jotta nykyistä paremmin pystyttäisiin arvioimaan istutustoiminnan vaikutuksia ja tuloksellisuutta.

Kunnioitavasti

Rovaniemellä 5.11.2018

Mika Riipi, maakuntajohtaja

Lassi Kontiosalo, projektipäällikkö

